

Statens landbruksforvaltning
Postboks 8140 Dep
0033 OSLO

Deres ref
201017914

Vår ref
200801494-/STD

Dato
08.12.2010

Fastsettelse av forskrift om endring av forskrift om pristilskudd i landbrukssektoren

Landbruks- og matdepartementet har i dag fastsatt endringer i forskrift 19. desember 2008 nr. 1490 om pristilskudd i landbrukssektoren (pristilskuddsforskriften). Forskrifts-endringene trer i kraft 1. januar 2011.

Med grunnlag i jordbruksavtalen 2009-2010 ble det nedsatt en arbeidsgruppe som skulle utrede innfraktilskudd slakt. Arbeidsgruppens forslag ble forelagt jordbruksavtalepartene i forkant av årets jordbruksoppgjør.¹ Avtalepartene ble i jordbruksforhandlingene enige om en ny hovedmodell til innfraktordning for slakt, som nå nedfelles i pristilskuddsforskriften. På denne bakgrunn legger departementet til grunn at en alminnelig høring kan unnlates i medhold av Utredningsinstruksen² punkt 5.4 første ledd bokstav c) fordi høringen ”*må anses som åpenbart unødvendig.*”

Departementet har kunngjort endringsforskriften i Norsk Lovtidende. Det bes om at Statens landbruksforvaltning (SLF) informerer berørte aktører om endringene på en hensiktsmessig måte.

¹ Rapport fra arbeidsgruppe om fraktilskudd slakt datert 5. mars 2010.

² Instruks om utredning av konsekvenser, foreleggelse og høring ved arbeidet med offentlige utredninger, forskrifter, proposisjoner og meldinger til Stortinget (Utredningsinstruksen) er fastsatt ved kongelig resolusjon 18. februar 2000, og senere revidert ved kongelig resolusjon 24. juni 2005.

1. BAKGRUNN

Hovedformålet med innfraktordningen er å virke utjevne på pris til produsent, knyttet til transporten av husdyr fra produsent til slakteri. Innenfor rammene av dette hovedformålet vektlegges også hensynet til effektiv og miljøvennlig inntransport.

Etter den tidligere innfraktordningen utbetales frakttilskudd til slakteri kun med grunnlag i dyreslag og avstandene mellom det enkelte slakterianlegg og de kommuner det mottar slakt fra. Avstanden per kommune blir basert på avstand målt fra kommunesenteret. Det gjaldt ingen krav om levering til nærmeste slakteri, men tilskuddet ble begrenset ved at frakt over 150 km i Sør-Norge og 200 km i Nord-Norge ikke var tilskuddsberettiget.

Det var imidlertid behov for en bedre utjevning av fraktkostnader for de områder av landet som ligger lengst fra slakterianleggene. Det var fortsatt en grunnleggende forutsetning for en ny ordning, at den skal være konkurransenøytral i forhold til markedsaktørene.

2. ARBEIDSGRUPPE FOR INNFRAKTTILSKUDD SLAKT

På ovennevnte bakgrunn ble det ved jordbruksoppgjøret i 2009 satt ned en arbeidsgruppe som ble gitt følgende mandat:

”Partene er videre enige om å sette ned en partssammensatt arbeidsgruppe som skal utrede innfrakttilskudd slakt til neste års jordbruksforhandlinger. Utgangspunkt for utredningen er gjennomgang av behovet for utjevning av innfraktkostnadene vurdert i en distriktpolitisk sammenheng. Utredningen skal også omfatte miljømessige sider ved tilskuddet. Arbeidsgruppen skal vurdere alternative former for finansiering av fraktordningen for slakt. Aktørene i kjøttsektoren skal involveres i arbeidet. Jordbruket som avtalepart skal bistå i sekretariatsarbeidet.”

Gruppen har hatt en bred representasjon med deltakelse fra Kjøtt- og Fjørfebransjens Landsforbund (KLF), Nortura BA, Norges Bondelag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Finansdepartementet (FIN), Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet (FAD) og fra Landbruks- og matdepartementet (LMD), som også har ledet arbeidet. Sekretariatsarbeidet er utført av LMD, SLF og jordbruket som avtalepart.

Arbeidsgruppen avgav rapport 5. mars 2010. En samlet arbeidsgruppe konkluderte med at tilskuddsordningen burde gjøres mer målrettet, men partene hadde til dels ulike meninger om hvordan en ny innfraktordning burde utformes. Gruppen var enig om at fraktutjevning slakt fortsatt burde finansieres over jordbruksavtalen, samt at tilskuddsutmålingen måtte være uavhengig av hvilken markedsaktør i førstehåndsomsetningen som gjennomfører frakten. Videre foreslo en samlet gruppe at tilskuddsberettiget transportdistanse burde innskrenkes ved at ”nullsonen” økes fra 10 til 50 km, samt at hest tas ut av satsmatrisen. Flertallet i gruppen anbefalte at tilskuddet knyttes til avstand

fra produsent til nærmeste aktuelle slakteri (nærmeste slakteri modellen), samt at ordningen med utbetaling via slakteriene videreføres. Videre mente flertallet at det i ny ordning også burde tas hensyn til opplastingskostnader knyttet til innfrakt. For å ivareta rammevilkårene for små slakterier, foreslo flertallet at det etableres en særskilt håndtering av innfraktordningen for disse slakteriene.

For øvrig vises til arbeidsgruppas rapport som er gjort tilgjengelig på departementets hjemmesider: www.regjeringen.no/nb/dep/lmd/dok/rapporter-og-planer

3. JORDBRUKSOPPGJØRET 2010

Avtalepartene ble i jordbruksoppgjøret 2010 enige om å følge forslagene fra flertallet i arbeidsgruppa ved utformingen av ny innfraktordning for slakt. Samtidig ble bevilgningen til innfrakttilskudd slakt økt til kr 131,5 mill for å finansiere den nye ordningen. I proposisjonen om jordbruksoppgjøret 2010³ fremgår følgende:

”Partene er enige om følgende hovedmodell for ny innfraktordning for slakt:

- a) at innfrakttilskuddet fortsatt skal betales til slakteriene,*
- b) at ordningen målrettes ved å flytte midler til de lange innfraktene,*
- c) at den nye innfraktordningen baseres på at kun transporten til nærmeste aktuelle slakteri regnet fra produsent, skal være tilskuddsberettiget,*
- d) at anlegg med mindre slaktevolum enn 1 500 tonn per år defineres som små slakterier og behandles særskilt i innfraktordningen,*
- e) utvidelse fra 10 til 50 km av «nullsonen» rundt slakterianleggene som ikke gir grunnlag for tilskudd,*
- f) at kompensasjon gis for opplastingskostnader knyttet til innfrakten,*
- g) at ny ordning gjennomføres fra 01.01.2011.*
- h) at det gjennomføres en evaluering av effektene av endringene i ordningen til jordbruksoppgjøret i 2013.”*

4. ENDRINGER I PRISTILSKUDDSFORSKRIFTEN

Endringene i innfraktordningen får konsekvenser for pristilskuddsforskriften § 4 fjerde ledd om frakttilskudd slakt, som må endres i samsvar med de nye premissene.

4.1 Hest ikke lengre tilskuddsberettiget

Det kan gis innfrakttilskudd til godkjente slakteri for transport av slaktedyr fra produsent til slakteri. I samsvar med jordbruksavtalepartenes beslutning er bestemmelsen endret ved at hest ikke lengre er blant de tilskuddsberettigede dyreslagene. Bakgrunnen for endringen er at tilskuddsordningen er ment å være rettet mot kjøttproduksjon, og hest holdes ikke ut fra hensyn til kjøtt. Videre har det vært en generell nedgang i slaktemengde for hest innen alle sonene de siste årene og antall

³ Prop. 133 S (2009-2010) Jordbruksoppgjøret 2010 – endringer i statsbudsjettet for 2010 m.m. side 82.

hester til slakt er vesentlig mindre enn for de andre tilskuddsberettigede dyreslagene. Følgelig er behovet for innfrakttilskudd til hest også lavere. I 2008 utgjorde tilskudds-utbetalingen til hest kun kr 153 000. Ved å ta hest ut av ordningen kan disse midlene benyttes til å øke satsene for de resterende dyreslagene/sonene.

4.2 Nærmeste aktuelle slakteri

I motsetning til den tidligere innfraktordningen er den nye ordningen basert på at det *kun* er transporten fra produsent til *nærmeste aktuelle* slakteri som skal være tilskuddsberettiget. Med "nærmeste aktuelle slakteri" menes i denne sammenheng det anlegg som kan ta i mot det aktuelle dyreslag. Dette gjelder uavhengig av om faktisk transport skjer til et annet slakteri. Denne innstrammingen gjenspeiles nå i bestemmelsens ordlyd.

4.3 Opplastningskostnader

En del av kostnadene ved inntransport av dyr fra produsent til slakteri påløper i forbindelse med opplasting av dyr på jordbruksforetakene og i kjøring i lasterunden mellom foretakene. Med "opplastningskostnader" menes kostnader som påløper fra opplasting av første dyr starter på første stopp i lasterunden til siste dyr er lastet opp på siste sted i lasterunden. Opplastningskostnader er knyttet til struktur (dvs. antall stopp per lass) og til avstand mellom produsenter. Den nye fraktordningen innebærer at det også gis kompensasjon for opplastningskostnader knyttet til innfrakten. Departementet legger imidlertid til grunn at opplastingen kan innfortolkes som en del av transportbegrepet i § 4 fjerde ledd første setning, og utvidelsen nødvendiggjør således ingen endring av dagens ordlyd.

4.4 Særlig behandling av småslakterier

For å ivareta rammevilkårene for små slakterier har avtalepartene fastslått at småslakterier med mindre slaktevolum enn 1 500 tonn per år behandles særskilt i innfraktordningen. SLF er derfor i § 4 fjerde ledd andre setning gitt fullmakt til å fastsette særlige bestemmelser om frakttilskudd til småslakterier.

Med hilsen

Sigurd Sandaaker (e.f.)
avdelingsdirektør

Siv Tanja V. Durteste
seniorrådgiver

Kopi: Norsk Bonde- og Småbrukarlag
Norges Bondelag